

Bijlage bij HC zondag 5

Heidelbergse Catechismus Zondag 5 klassiek en hertaald

Vraag 12: Aangezien wij dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben, is er enig middel, waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?

God wil, dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede; daarom moeten wij aan haar, óf door onszelven, óf door een ander, volkomenlijk betalen.

Vraag 13: Maar kunnen wij door onszelf betalen?

In generlei wijze, maar wij maken ook de schuld nog dagelijks meerder.

Vraag 14: Kan ook ergens een bloot schepsel gevonden worden, dat voor ons betale?

Neen; want ten eerste wil God aan geen ander schepsel de schuld straffen, die de mens gemaakt heeft; ten andere zo kan ook geen bloot schepsel den last van den eeuwigen toorn Gods tegen de zonde dragen en andere schepselen daarvan verlossen.

Vraag 15: Wat moeten wij dan voor een Middelaar en Verlosser zoeken?

Zulk een, Die een waarachtig en rechtvaardig mens is, en nochtans ook sterker dan alle schepselen, dat is, Die ook tegelijk waarachtig God is.

Vraag 12: Volgens het rechtvaardige oordeel van God hebben wij de straf verdiend. Is er een manier om aan die straf te ontkomen en dat het weer goed is tussen God en ons? God is echt rechtvaardig. Daarom wil Hij dat onze schuld volledig wordt betaald, door onszelf óf door iemand anders.

Vraag 13: Kunnen wij onze schuld zelf betalen?

Nee, op geen enkele manier. Wij maken zelfs onze schuld elke dag groter.

Vraag 14: Is er een ander schepsel dat voor ons kan betalen?

Nee, God wil niet een ander schepsel straffen, voor de schuld van de mens. Ook kan geen enkel schepsel het gewicht van de toorn van God tegen de zonde dragen en andere schepselen daarvan verlossen.

Vraag 15: Is er dan niemand te vinden die ons verlossen kan?

Er moet een Middelaar komen. Iemand die 100% mens is, zonder zonden. Ook moet die Persoon sterker zijn dan alle andere schepselen: Hij moet echt God zijn.

Website: <https://www.heidelbergse-catechismus.nl/>

Structuur van de Heidelbergse Catechismus

Zondag 1: Kern van het geloof: troost/houvast in Christus

- Stuk van de ellende: Zondag 2-4
- Stuk van de verlossing: Zondag 5-31
 - Verzoening door Christus' voldoening: Zondag 5-6
 - Het geloof (apostolische geloofsbelijdenis): Zondag 7-22
 - Geloof en heiligmaking: zondag 23-24
 - Sacramenten en de sleutels van het hemelrijk: Zondag 25-31
- Stuk van de dankbaarheid: Zondag 32-52
 - Goede werken en bekering: Zondag 32-33
 - Gebod: Zondag 34-44
 - Gebed: Zondag 45-52

Catechismus in kernzinnen

Zondag 1: De troost (houvast) van de HC is de (geloofs)wetenschap dat je het eigendom van Christus bent

Zondag 2/3: Wij zijn scheepsel van God, geschapen naar Zijn beeld; we zijn verloren geraakt door Adams val, maar door de Heilige Geest is er om Christus wil een nieuw begin: wedergeboorte, een nieuwe schepping.

Zondag 4: Er is geen escape: ik ben verantwoordelijk voor heel mijn leven, dat Gods rechtvaardig oordeel waardig is.

Zondag 5/6: Gods vergevingsgezindheid blijkt in de komst van Jezus Christus, Die in onze plaats de straf op de zonde heeft gedragen en zo aan Gods recht voldaan.

Enige achtergrond bij *verzoening door voldoening*

Veel christenen ervaren ongemak met de door Zondag 5 verwoorde *verzoening door voldoening*. En bij studie van de Bijbel blijken er meer voorstellingen voor te komen van hoe God de zonden vergeeft. Desondanks is verzoening door voldoening de kern van de Bijbelse verzoening genoemd, en dat sluit andere voorstellingen niet uit. Andere voorstellingen zijn bijvoorbeeld de Christus-Victor benadering (Christus heeft het kwaad overwonnen; een voorstelling die populair was in de vroege kerk), de voorstelling van vrijkoping (Christus als een losprijs voor onze zonden), en aan verzoening door vernieuwing. Zie meer in bijvoorbeeld de *Christelijke Dogmatiek* van Van den Brink & Van der Kooij).

De catechismus leunt sterk op de voorstelling die door Anselmus van Canterbury in de 11/12^e eeuw is beschreven in zijn boekje *Cur Deus Homo* (waarom God mens werd). Een belangrijk onderdeel ervan is dat Christus in onze plaats genoegdoening heeft betaald met zijn offer aan het kruis van Golgotha.